

rajz, a montázs-technikával készült képsorozat, a többféle technikát kombináló művek, a lavírozott ecset- és tollrajzok stb.

Ezúttal a Budafoki Művelődési Házban egy kb. negyven darabból álló kisgrafikai sorozatát mutatta be a művész az utóbbi évek terméséből. A művek különféle virágokat és virágkompozíciókat ábrázolnak, de nem mindig hű képmásai a valóságnak. Természetesen sok virág felismerhetően rózsza, ibolya, írisz, őszirózsa stb., de nagy részük ikebana-csokor, virágokból épített kombináció, vagy ha úgy tetszik, fantázia-rajz, amelyekben vagy a kompozíció, vagy a színek dominálnak. A művek túlnyomó többsége kézzel színezett rézkarc és rézmetset, de van közöttük linó- és fametszet is.

A kiállítást Moskál Tibor unokaöccse, a szintén budafoki *Héra Gábor* költő nyitotta meg, aki beszélt a művész itteni pályakezdéséről, a küzdelmes, szorgalmas és kitartó tanulásról, a különféle próbálkozásokról a freskó-, majd díszletfestés, a fotózás, a kisfilmes kamerázás, az amatőr filmezés területén stb. Majd néhány Héra-verset mondott el a szintén budafoki illetőségű *Dóczy Péter* színművész.

Ezt követően *Mészáros Ágnes*, a Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény igazgatója köszöntötte a megjelenteket és a 80 esztendő művészt, aki jelenleg a békéscsabai Nyugdíjasház lakója; és köszöntötte őt a békéscsabai *Orosz Sándor* versmondó egy költemény elmondásával a csabaiak nevében.

A megnyitóra érkezett nagyszámú, hálás közönség tetszéssel fogadta az új kiállítást, természetesen a megjelentek több mint fele a régi budafoki barátok, ismerősök, a népes rokonság, a hajdani pályatársak köréből adódott. Ott volt a Kisgrafika Barátok köre vezetősége és számos tagja, akiknek a nevére Moskál Tibor évtizedek óta készíti szebbnél szebb ex libriseit, hiszen az Egyesületnek ma már ő a legidősebb művész-tagja.

Köszönet illeti a Klauzál Gábor Művelődési Ház színházi és művészeti referensét, *Keserű Andrást*, aki a tárlatnak nagyszerű kiállítási helyet biztosított, azt reprezentatív módon megrendezte, s ezzel lehetőséget nyitott annak megmutatására, amit az ízlésesen megformált meghívó belső oldalán mottóként olvastunk a japán *Ikenobo Szenno* megfogalmazásában:

„Az igazi művészt az vezeti,
ha a virágok láttán felismeri
az önmaga lelkében éledő szépséget.”

Király Zoltán

Moskál Tibor: Vázás ikebana, rézkarc, C3 (1994)

BAKACSI LAJOS „UTAK” CÍMŰ KIÁLLÍTÁSA

A Bálint Sándor Művelődési Ház és a Szegedi Szépművészeti Céh közös rendezésében 2010. március 23-án nyílt meg Bakacsi Lajos festőművész – a KBK tagja – „UTAK” című kiállítása.

A művész életútját és a kiállított műveket Dr. Apró Ferenc művészettörténész, művészeti író értékelte. Bakacsi Lajos szegedi vér, 60 évvel ezelőtt itt született. A Radnóti gimnáziumban Hemmert János figyelt fel rajzi tehetségére, majd a legendás hírví Tabor utcai szabadiskolában Vlasics Károlytól tanult meg festeni, ő irányította tovább a fejlődését. A Szegedi Tanárképző Főiskolán pedig olyan kivételes nagyságok, mint Vinkler László és Fischer Ernő professzorok keze alatt tanult. Óriási jelentőségű volt számára is Vinkler professzor pedagógia alapelve, amellyel nem szólt bele, hanem szabad utat engedett a növendékei egyéniségének, és ezekből a csírákból szabad utat engedve bontakoztatta ki az egyéni művészi látásmódokat. Ennek az elvnek nagyszerű két példája Zoltánffy István és Bakacsi Lajos pályája.

1972-ben kapott diplomát. Önállóan, a megkezdett úton egyedüli segítői és tanácsadói a művészeti albumok és a tanulmányutak mellett a mestereitől kapott tanácsok voltak. Mintegy négy évtizedes munkásság áll mögötte. Bemutatkozása a Horváth Mihály utcai képtárban külső segítség nélküli volt. Sokféle állított ki: Sándorfalván, a textilművekben, a Tarján-városrész-

Bakacsi Lajos: Vacsora, akril (2010), 50x70 cm

ben, az Ifjúsági Házban, hazánk számtalan városában és külföldön is. Művei bizonyítják, hogy tántoríthatatlanul, szívósan és kitartóan járja a maga útját, mert ismeri és vallja az ókori bölcsességet: a 10 ezer mérföldes út is az első lépéssel kezdődik. Minden kiállításán megfigyelhetjük művészetének gazdagodását. Mindvégig szívós alázattal keresi művészi elveinek kifejezéséhez a legmegfelelőbb megoldásokat. Pályája egészen az útkeresés és a művészi elveihez való hűség jellemzi Bakacsi Lajos művészetét. A kísérletezése és az új utak és kifejezési lehetőségek keresésében követi kiváló mesterét, Vinkler Lászlót. Biztosan emlékszik is a briliáns mondására, hogy az alkotóművész számára az útkeresés, a kísérletezés az egyedül lehetséges út, mert *ahol a kísérletezés megszűnik, ott kezdődik a rutin...*

Apró Ferenc „fél absztraktnak” nevezte Bakacsi Lajos 40 éves munkássága alatt kiteljesedett világát. A szépség keresése volt az egyik vezérlő motívuma, az elvonatkoztatás utáni vágyódás és a biztos, de a nem hivalkodó szerkezete való építke-

zés. Ezen a kiállításon is láthatjuk, hogy hova, milyen művészi magasságokba is vezettek ezek az „UTAK”. Az itt kiállított korai rajzait és dolgait szemlélve, az eddig megtett útját, művészi munkássága egészen azt látjuk, hogy töretlen ez az út! A részletgazdagság és az elvonatkoztatás, tehát a „fél absztrakt” látás jellemző Bakacsi Lajosra. A valóság látványától fokozatosan úgy távolodott el, hogy egyre nagyobb teret engedett a látványhoz kapcsolódó művészi belső látásának. Minden művében ott van az alap, a szilárd szerkezet, a biztos rajztudás, valamint a színeknek és a formáknak az egysége. Ezek teszik remekékké a műveit! Minden művében az alkotás egysége a legelső szembeötlő élmény. Számára eddigi pályája tanulságaként, valóban ez a legfontosabb! Tántoríthatatlanul és töretlenül, az útkeresések izgalmas kitérőiben is mindig ezt az egységet igyekezett elérni.

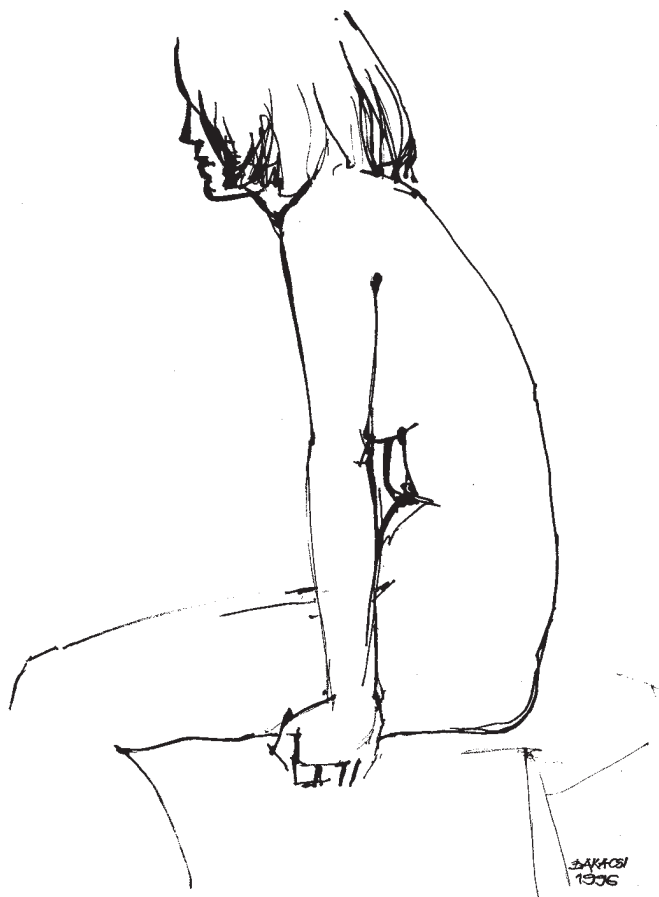
Bakacsi Lajos kolorista, a harsány színeket kerüli. A színek komponálása és egymásra hatása, a vörösök sokféle árnyalata és finomságai kellemes érzeteket támasztanak bennünk. Vonzanak bennünket a művei. Melegséget sugároznak. A színek finom árnyalásai vagy a festék önálló folyásának, mint egy izgalmas alkotó játéknak a megengedése, és a lényeges részek erősebb színekkel való megerősítése épp úgy része a képkalkulációnak, mint a minden képén érzékelhető szilárd szerkezet. Minden képén és pályájának korábbi szakaszaiból megtekinthető művein és rajzain, vagy a tárlókban elhelyezett *ex librisein* is megcsodálhatjuk briliáns rajztudását. Mindezek alapján Bakacsi Lajos művei egyértelműen helyet kérnek az otthonok falain, mert emberi melegséget és szépséget sugároznak. Ebben a nehézé váló világunkban az örömet, a gyönyört és az élet szépségét hirdetik. Azt fejezik ki, hogy érdemes élni! Ez értékeli fel Bakacsi Lajos művészetét, aki hittel vallja, hogy *ars longa*... Csak köszönet illeti, hogy a *jó* győzelmét hirdetik a képei a *rossz felett*.

Találón jegyezte meg Apró Ferenc, hogy pesti kiállításon járva-keelve, számtalan modern mű kínálkozik fel, de az *értőt* nem lehet becsapni... Számára másodpercek alatt kiderül – a szerkezet fölbillenése, a színek komponálása és egymásba simulásának hiánya alapján – a meg nem érlelt művel való találkozás. Nem könnyű eljutni ehhez a hozzáértéshez. Bakacsi képei is tanítanak a látásra. Ahogyan nő az absztrakció, úgy ösztökél bennünket, úgy kíván tőlünk több erőfeszítést, hogy lássunk is. Apró Ferenc erősítő példaként megemlítette Móra Ferenc aforisztikus mondását, melyet 1917-ben egy szegedi műgyűjtő kiállítási katalógusába írt: „Könnyebb valakit főrendi házi taggá tenni, mint műértő emberré...”

Bakacsi Lajos képein mindig a valóságból indul ki. Minden képén soha nem kiabálva ott van a szilárd szerkezet. Erre építkezve amilyen mértékben távolodik a valóságtól, olyan mértékben kíván tőlünk nagyobb figyelmet, átadást és elmélyülést a műalkotás befogadásához, a megértéséhez. Ezáltal megtanít bennünket a gyönyörködésen, a látványon túl a műalkotás elemzésével annak befogadására. A nézéstől ez által eljutunk a *látásig*...

Ha végigtekintjük a négy évtizedes munkásságát reprezentáló kiállítást, láthatjuk beérett, a virágjában pompázó művészetét. A nem hivalkodó, szilárd szerkezetre épülő, a finom színekkel megkomponált és a valóságtól az elvonatkoztatás vágyával komponált szép képein, művészi látásmódjának töretlen elmélyülését és gazdagodását láthatjuk.

Bakacsi Lajos művészete nagy érték számunkra és helyet kér a magyar piktúrában. Nem hivalkodó, nem harsány szí-

Bakacsi Lajos rajza (1996)

nekkel dolgozó expresszionista, hanem a valóságból induló kolorista, aki absztrakcióival elgondolkodtat, ráébreszt az élet, a mindennapok száz nyüge mellett is – a gyönyörködés mellett – az élet szépségére. Aki a száz bajunk mellett is az ember jószágát és a hűséget tartja a legnagyobb értéknek ebben az összegabalyodott világban.

A fennállásának 30. évét ünneplő Újszegedi Kamarazenekar – Kiss Ernő vezényelte – Purcell: *A Tündérműkirálynő* című szvitjének két részletével foglalta keretbe a megnyitót.

Zenei József

Salamon Árpád linómetszete, X3/2, Op. 62, 95×160